

Rok 1940

Zásadní poznámka

Tvrdím už po mnoho let, že Morkovice společensky a kulturně žijí nad poměry. Ujme se zde kdejaký spolek a je zde smysl pro vzdělání. Košíkáři sami jsou lidé na značné kulturní úrovni zejména v ohledu politickém. Kronikáři v takové obci není možno značit každý podnik v městečku. Byla by to práce velmi rozsáhlá a podle mého mínění i zbytečná. Proto jako v letech minulých i nadále se budu držet toho, že budu zaznamenávat jenom události a podniky nejvýznačnější, hodné paměti budoucích pokolení. Zásadně nezaznamenávám tedy filmová představení, sportovní podniky, taneční zábavy, valné hromady spolků, schůze politické, méně významná divadla a podniky lehčího a zábavnějšího rázu vůbec.

Zima

Zima z roku 1939 na rok 1940 začala mírně a teprve koncem roku 1939 udeřilo několik velice studených snů s ranní teplotou okolo -18°C . Sněhu zatím nebylo. První polovice ledna byla



rovněž beze sněhu, avšak velice studená. Ráno bývalo na teploměru okolo -24°C . V polovině ledna napadlo trochu sněhu a stále jej přibývalo až do vrstvy asi 1/2 m, zima však trvala stále.



Ozimy vymrzly všechny. Začátkem února došlo sice k dvoudenní oblevě, pak však mrzlo znovu, a když koncem února došlo k nové oblevě, byla pro velké chladno tak slabá, že se táhla až k prvnímu jarnímu dni. Ale i celé jaro bylo chladné, takže polní práce pro chladno a mokro začaly až v polovici dubna. Ostatně chladno a deštivo bylo dál, takže ještě začátkem června bylo leckdy doma potřeba zatopit v kamnech. Stromy nekvetly, ba ani mnoho listů stále neměly a země nebyly zasázeny. Ani nejstarší lidé nepamatovali tak nevládný začátek roku.



Skavsko

Po káfičku!

Od 1. ledna bylo zakázáno prodávat zrnkovou kávu, která byla nadále k dostání pouze na lékařský předpis.

Zásobovací oddělení

Současně bylo při obecním úřadě zřízeno zásobovací oddělení, které vedli dva bývalí finanční strážníci.

Železo na lístky

Od 1. února byla zavedena kontingentace železa a oceli.

Školní prázdnno

Aby se uspořilo na uhlí, trvaly pololetní prázdniny na školách od 1. února až do 4. března a i pak se začalo vyučovat pouze nouzově.

Dodávka vajec

7. února byla stanovena dodávková povinnost 60 vajec z jedné nosnice ročně.

Lovecké pušky

V únoru posbírali Němci občanům i lovecké pušky.

Obec průmyslová

V této době prohlásil okres Morkovice za obec průmyslovou a byly spolu se Zdounkami a Hulínem určeny k vzorné úpravě, k níž však pro válku už nedošlo.



„Běčinec“

Němci do rady

20. února dostala obec rozkaz, aby přijala do obecní rady zástupce místních Němců, kteří byli pouze dva, nehledě k jejich rodinám. Byli to hrabě Karel Spiegelfeld a správce Alois Schenk. Nikdo z nich však na této hodnosti neměl zájem.

Stav sil na obci

Od 1. února byl přijat do služeb obce druhý tajemník, bývalý poručík dělostřelectva Stanislav Huňáček. Obec zaměstnávala tedy v této době dva tajemníky, dva úředníky služby zásobovací, jednoho strážníka, jednoho ponocného a jednoho polního hlídače.

Změna státního znaku

V únoru byl zaveden do škol místo znaku republiky znak „Protektorátu“.

T.G.M. 90.

7. března by se dožil 90 let president Osvoboditel T. G. Masaryk. Jakékoliv oslavy nebo projevy na jeho paměť byly už předem zakázány.

Ustavení nábož. obce církve československé

10. března konalo se v sokolovně ustavující valné shromáždění nové náboženské obce církve československé v Morkovicích, jíž se dostalo státního schválení výnosem z 29. ledna. Prvním předsedou náboženské obce byl zvolen odborný učitel Josef Přikryl, t.č. kronikář. Bohoslužby vykonávala církev nadále v sále sokolovny, neboť neměla vlastního sboru.





*Tzv. „Harasovská stodola“, navržená k přestavbě na Husův sbor
(stála vlevo ve vchodu do ul. Ve Bráně ve směru od sokolovny)*



Nové telefony

V březnu se dostalo konečně velmi potřebných telefonních přístrojů také obecnímu úřadu, četnické stanici a měšťanské škole. Celkový počet abonentů byl asi 15.

Bankovky 1K a 5K

V tomto měsíci byly dány do oběhu bankovky 1 K a 5 K s republikánským textem. Republika prý je měla připraveny pro případ války a proto byly vydány, aby byly vůbec zužitkovány. Dosud ovšem tak malých bankovek u nás vůbec nebylo, neboť jsme měli 1 K a 5 K mince.

Oběšení

24. března, v neděli, se oběsil choromyslný 44letý Alois Fránek.

Opět polární záře

Toho dne večer pozorovali jsme opět po 20 minut pěknou polární záři.

Letní čas

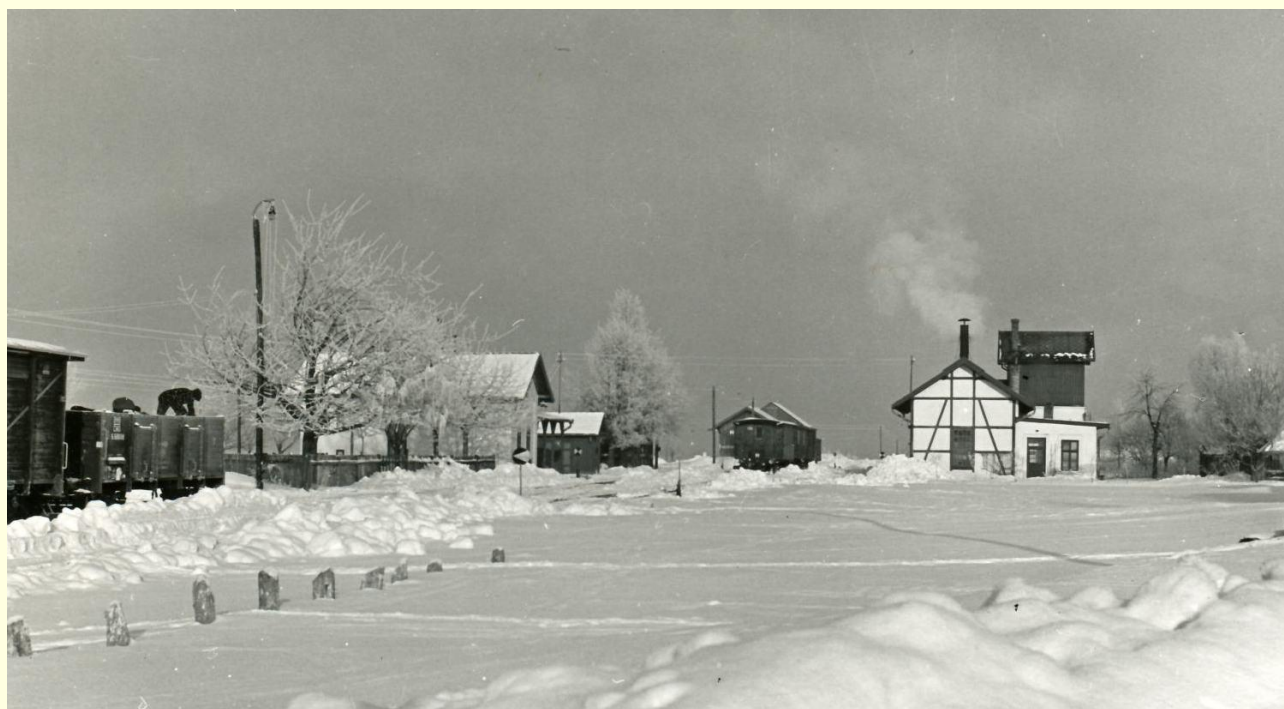
1. dubna byl zaveden letní čas, takže hodiny byly pohnány o hodinu dopředu.

Nový zvěrolékař

1. dubna zahájil zde praxi druhý zvěrolékař Leopold Plachý, začátečník. Začínal na domě č. 38 na Masarykově náměstí. Poněvadž zvěrolékař František Macík vykonával ještě praxi jako zvěrolékař obvodní, byli v této době v Morkovicích zvěrolékaři dva.

Dražší vlak

Od 1. dubna byly zvýšeny železniční tarify o 20%.



Přepad Dánů a Norů

9. dubna začali Němci s obsazováním Dánska a Norska.

Zatčení: Zaoral

13. dubna zatklo Gestapo zedníka Konráda Zaorala, bývalého komunistu, pro rozšiřování komunistických letáků a Němci ho odsoudili do vězení na 12 let. Válku přežil.

Zdražení chleba

16. dubna byl chléb zdražen o 15%, takže bochník podražil z 8 K na 9,20 K.

Odvod koní

16. dubna konaly se zde odvody koní: z Morkovic vzati 2, z celého kraje 30 a odvezeni do Prostějova.

18. dubna byla konána sbírka ušlechtilých kovů, prý jako dar k 51. narozeninám Hitlerovým. Sešlo se asi 5 kg.



Dále proti Židům

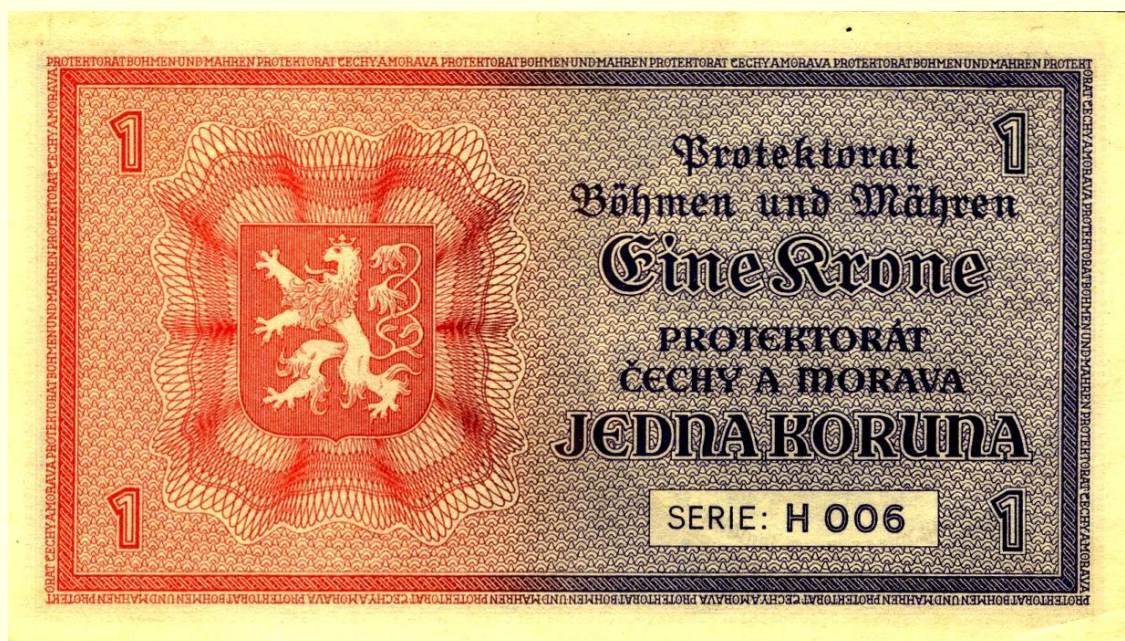
30. dubna byli židovští obchodníci s textilem, obuví a kůží zbaveni obchodů. Manželé Talští, z nichž manžel byl považován za Žida, ač byl vyznání československého, se na oko rozvedli, aby protižidovskými opatřeními netrpěla celá rodina. Leo Talský byl pak ovšem se Židy internován a zahynul v některém koncentračním táboře, neznámo ani kde. Asi v nejhroznějším táboře v polské Osvěčimi. Leo Talský byl obchodníkem.

Dřevěné podrážky

V dubnu se poprvé objevily boty s dřevěnými podrážkami.

Bankovky „protektorátní“

V dubnu byly dány do oběhu vedle bankovek 1 K a 5 K republikánských také 1 K a 5 K bankovky „protektorátní“.



Další zatčení

30. dubna byl v souvislosti s letákovou aférou Konráda Zaorala zatčen košíkářský dělník Jiří Ředina, bývalý komunista, a 6. května aféra pokračovala zatčením dalších košíkářských dělníků – komunistů Aloise Šebestíka, Jaroslava Hýska a Aloise Vízka. Vízek se vrátil v polovici června, Šebestík 3/11/1941, Hýsek zahynul v koncentračním táboře v Osvěčimi, o čemž došla zpráva 28/10/1942.

„Zlatá husa“

4. a 5. května se hrála obecná škola v sokolovně divadelní hru V. B. Plumlovské „Zlatá husa“.

ŽÁCI OBECNÉ ŠKOLY V MORKOVICÍCH

sehrají v sobotu 4. května 1940 o 14. hodině pro žactvo
a v neděli 5. května 1940 o 14. hodině pro dospělé
výpravnou pohádku ve třech obrazech od V. B. Plumlovské

ZLATÁ HUSA

Vstupné v sobotu pro děti 2 a 1 K, v neděli pro dospělé
5, 4 a 3 K. Předprodej vstupenek u A. Horákové, učitelky
obec. školy. Čistý výnos se použije k podpoře chudých dětí.

Svou hojnou účastí podporujte dobročinné poslání školy.



Zelený hakenkrajc

6. května svolal si v Morkovicích na Rohleu schůzi tzv. „České nacionálně-socialistické dělnické a rolnické strany“ (jinak řečené „strana zeleného hákového kříže“) její zakladatel a říšský vedoucí František Mikuláš Mlčoch, dobrodruh zbavený za republiky pro různé poklesky důstojnické hodnosti a nyní zaměstnaný jako skladník v arcibiskupských sklepech „Unitas“ v Kroměříži. Podařilo se mu vlákat do strany asi 14 bankrotářů, ničemů a „charakterů“ a založit v Morkovicích organizaci fungující jako organizace okrsková. Rozbít však jednotu českého lidu i přes to, že po zastavení činnosti Národního souručenství zůstal formálně bez vedení, se nepodařilo. Po osvobození se dostalo všem odplaty a vůdce F. M. Mlčoch byl lidovým soudem v Kroměříži odsouzen k smrti oběšením. Jeho strana byla vlastně strana nacistická v českém vydání a propagovala říšské smýšlení, takže strany s odpornějším programem ani být nemohlo.

Útok proti západu

10. května začal útok Němců na západě, napadeny Belgie, Holandsko, Lucembursko, Francie. Začátek tohoto boje přinesl nepříjemné překvapení pouze mládeži, neboť byly zakázány taneční zábavy. Češi se přece nemohli radovat, když Němci krvácejí!

Sběr odpadků

V květnu bylo nařízeno sbírat odpadky všeho druhu a obtěžovány touto prací hlavně školy.



Svědomitost pošty

17. května dostala rodina obuvníka Jana Judase z Morkovic lístek, který poslal jako voják roku 1915 z Innsbrucku. Lístek byl tedy doručen po 25. letech, a to v bezvadném stavu. Pisatel Jan Judas je rovněž dosud na živu.

Sbírka pro panský náro

26. května byla obec obtěžována sbírkou na německý Červený kříž.

Zatčení!

1. června zatklo Gestapo 4 mladíky ve vztahu k letákové aféře: Vladimíra Malého, Františka Goldmana, Stanislava Ovečku a Josefa Štěpánka. Vrátili se však již 14. června.

Zdražení pošty

Od 1. června byly zvýšeny poštovní poplatky o 20%, takže lístek se vyplácel 0,60 K a dopis 1,20 K.

Dokončení silnice,
přenášení soch, pomník
padlých, úprava trhů

Již dříve jsem se zmínil o tom, že 3/5/1939 bylo započato se stavbou dálkové silnice. Poněvadž



přibližně po roce se dokončovala dlažba nové silnice i dlažba vjezdů k domům, bylo třeba dát znovu do pořádku trávnickové plochy na náměstí a znovu přenést sochy sv. Jana a sv. Floriána i pomník padlých, které po vyrovnání silnice na náměstí zůstaly umístěny nevhodně. Mluvím zde o



vyrovnání silnice v přímku, neboť stará silnice byla oblouková a táhla se zhruba nedaleko domů po západní straně náměstí. Poznamenávám, že trávníkové plochy byly nyní založeny i po západní straně náměstí, čímž ubylo mnoho míst pro trhovce, kteří o výročních trzích stále hojně do Morkovic zajížděli. Věc byla vyřešena tak, že před „Budovou“ byla část náměstí přes dva domy upravena jako tržiště, na němž zůstala i slavná studně „Široká“, a ostatní trhovci, jimž už byl jinak na náměstí přístup zakázán, museli se svými krámkami do Nádražní třídy a před sirotčinec a zámek. Sochami, které byly posledně přemístěny před 4 lety, bylo znovu nutno pohnout. Sv. Jan se dostal o

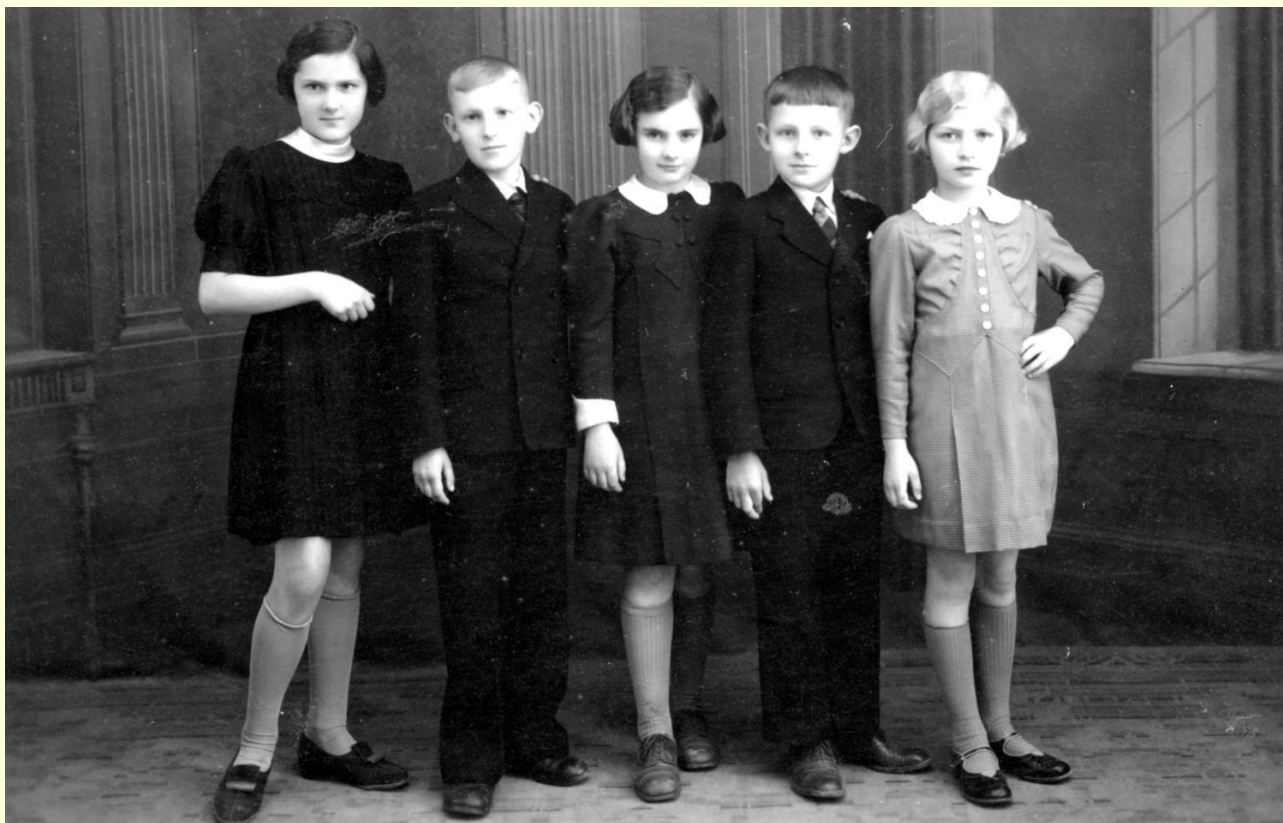


domovní číslo výš, tj. před č. 105 a sv. Florián zase o domovní číslo níž, tj. před č. 110. Přenášení soch bylo provedeno v červnu a 2. července byl přenesen před hřbitov pomník padlých, dosud stojící na Masarykově náměstí před č. 107. Přitom byl státní znak na pomníku obrácen dovnitř, aby ušel nucenému osekání, a teprve po válce vrácen do původní polohy. Při přenášení byla nalezena v základech pomníku úplně prorezavělá plechová krabice, v níž byla nalezena sběrací listina na pomník s krátkým úvodem. Poněvadž však papír byl pro větší trvanlivost namočen v oleji, listy se slepily dohromady a při rozlepování se trhaly, takže dokument nebylo možno ani zachovat, ani přečíst. Nebyla to tak velká škoda, neboť dokument byl starý pouze 19 let. Pomník padlých byl totiž postaven 14/10/1921 kameníkem Petrem Kubáčkem z Roštína, který pak přesídlil do Morkovic a jedním dělníkem a byl 25/10/1921 odhalen. Stavba byla tedy v Morkovicích ještě v živé paměti. Abychom příklad z roku 1921 opakovali, napsali jsme narychlo 16/7 1940 dokument o přenášení pomníku s nadpisem „Budoucím“ a podpisy tehdejších předních místních činitelů a dne 17/7 1940 o 13. hodině odpolední jsme dokument, uložený ve sklenici nechali do pomníku zazdít. K listině jsme přiložili i v té době platné mince, známky, pohlednice z Morkovic a několik drobností. Nevíme ovšem, v jakém stavu může být dokument nalezen po dlouhých letech, neboť byl psán na obyčejném a nikoli dokumentárním papíře. Poznamenávám ještě, že po této rekonstrukci silnice na náměstí měli jsme dlážděný průjezd Morkovicemi od nádraží až na konec náměstí, což byl sice značný pokrok, jinde však dosud v obci dlážděných silnic nebylo.

Itálie do války

10. června vstoupila do války Itálie po boku Německa, aby pomohla dorazit Francii, která už stále před pádem. 14. června vtáhli Němci do Paříže.

Svátek matek



Svátek matek, 14.5.1940

Čistota obce

Místní měšťanka měla chvályhodný zvyk, že občas nechávala žactvem po celých Morkovicích posbírat smetí a kamení. Koncem června z podnětu IV. třídy měšťanské školy pořídila škola pro veřejná prostranství v Morkovicích několik košů. Poněvadž však trpěly počasím, byly brzo zničeny a nutno uvažovat o koších nebo sběračích kovových. Podnět k čistícím akcím vyšel od kronikáře.

Nové zdražení tabáku a piva

Od 20. června došlo k novému zdražení tabákových výrobků. Balíček tabáku podražil z 1,32 K a 1,80 K, viržinka z 1,70 K na 2,20 K. Oproti září 1939 je to zdražení asi o 60%. Stupňovitost piva byla snížena na 8 a 1/2 litr byl počítán za 2 K.

Porážka Francie

22. června uzavřeli Francouzi příměří s Němci a 24/6 s Italy. Od 25/6 bylo nařízeno vyvěsit prapory na dobu 10 dní a zvony vyzvánět po 7 dní. Tyto oslavy vítězství byly ovšem byly ovšem v menším rozsahu praktikovány i při vítězných velkých bitvách. Porážka Francie přinesla velké zklamání všem a mnozí lidé už pochybovali o vítězství spojenců, když Anglie už zůstala sama a byla od Německa oddělena mořem. Dobří Čechové však věřili v německou porážku stále jako ve věc spravedlivou, na níž dojít musí!

Holé kosy

V červnu bylo nařízeno, že nikdo nesmí chodit s holou kosou. Lidé je tedy balili do hader.

Proti T.G.M.

V červnu bylo nařízeno v obci odstranit všechny památky na republiku a legionáře, při čemž došlo i na památku T. G. Masaryka, na niž ze začátku Němci nesáhli. Náměstí Masarykovo bylo tedy přejmenováno na Hlavní a pomníky na legionářských hrobech byly schovány a nahrazeny zatím březovými kříži.



Čs. biřmování

7. července biřmoval v nově zřízené náboženské obci církve československé v Morkovicích olomoucký biskup dr. Josef Rostislav Stejskal. Při bohoslužbách byl oddán farář církve čs. v Morkovicích Jan Štěfánek s učitelkou Miloslavou Spurnou z Konice. Byla to první svatba kněze v Morkovicích.

Povolení na holuby

11. července museli majitelé přihlásit na četnické stanici holuby a vyžádat si pro jejich chov zvláštní povolení. Jednalo se asi o opatrnost stran holubů poštovních.

Posílení Ruska

21. července vstoupily okrajové republiky Litva, Lotyšsko a Estonsko do svazu ruského státu.

Divadelní společnost

25. a 26. července hrála v sokolovně divadelní společnost ředitelky K. Hružové: prvního dne operetu „Chaloupky pod horami“, druhého dne lidovou hru se zpěvy „Ta naše písnička česká“. Po příjezdu do Morkovic položila společnost kytici na hrob Marie Tylové.

Stále chladno

Zaznamenal jsem letošní zimu a chladné jaro. Než i léto bylo chladné. Tak např. 29. července zaslechl jsem ráno na ulici ženy, které se domlouvaly o tom, byl-li či nebyl v noci mráz! Bylo toho dne tak chladno, že zahradník rybníka Ovčáčku naměřil v noci pouze +3°C, ač jiní tvrdili, že bylo +8°C. Pro opožděné setí a chladno se v tomto roce opozdily i žně. Zatímco jindy začínávaly v polovici července, tentokrát jsme 29/7 viděli posečenu jenom jednu parcelu. Žně tentokrát začaly až v srpnu a to ještě koncem srpna stál někde oves.

Proti Čs. Červ. kříži

5. srpna zastavilo Gestapo činnost spolku Čs. Červeného kříže v Morkovicích, přičemž vzalo i spolkové knihy a peníze.

Proti krojům

17. srpna bylo zakázáno nosit kroje vyjma krojů hasičů a sportovců.

Smrt J. Williga

20. srpna zemřel v Kroměříži ve věku 96 let bývalý morkovský revírník Jindřich Willig.

Koncem srpna pořídila si měšťanská škola za účasti místní školy obecné za 15 700 K rozhlasové zařízení.



zahájení šk. roku 1.9.1940

stojící Bohumil Horák, řídící učitel, u mikrofonu František Svoboda, ředitel měšť. školy, František Zona, předseda MŠR

Znovu proti Židům

Od 1. září nesměli už Židé chodit do škol.

Vnucování němčiny

Do 15. září musely být obchody a živnosti označeny firmami německo-českými.

Nové silnice

Koncem srpna začalo se s budováním silnic v ulicích Přecechtělové a Nové, kde dosud ani silnic nebylo.

Zastavovací plán

V téže době bylo na obci odhlasováno pořízení regulačního a zastavovacího plánu. Hlavní zájem měla obec na brzkém zpracování stavebního úseku u nové dálkové silnice a v okolí hřbitova.

Kursy němčiny

V září musela obec zřídit na rozkaz okresního úřadu kursy němčiny pro dospělé.

Výsek masa

Maso se nesevalo v neděli, pondělí, středu a pátek.

Věznění

6. září byli místní zvěrolékař František Macík a místní zubní technik František Vybíral odsouzeni německým soudem do vězení na 4 měsíce, poněvadž byly u nich nalezeny zbraně. Tento vcelku velmi mírný test nastoupili dne 22/11 v tehdy zabíraném Znojmě. Vězení otráslو zdravím zvěrolékaře Macíka, jemuž tehdy už šlo na 63. rok.

Pracovní povinnost

V září byla vyhlášena dobrovolná pracovní povinnost na úpravu trávnickových ploch na náměstí.



Havlíčková ulice

Německé vojsko

28. září přišlo do Morkovic na 3 dni říšskoněmecké vojsko, přičemž snědlo také 6 krav.

Sběry

V září byl školám nařízen sběr kaštanů a kopřiv, před tím už sběr léčivých bylin.



„Fortňa“ (nápis na tabulce“ Průjezd branou s polními vály, těžkými povozy a auty se zakazuje)

Celní hranice

Dnem 1. října byla zrušena celní hranice mezi námi a Německem, což mělo znamenat hospodářské splynutí.

Platové přídavky

Téhož dne vyšla vyhláška ministerstva sociální a zdravotní správy o výplatě mzdových výpomocí ve výši týdenního platu, když už před tím vyšla vyhláška o přídavku 50 h na každou dělnickou hodinu.

Dražší mléko, pivo

Od 17. října podražilo mléko ze 2 K na 2,30 K a máslo ze 32 K na 35,20 K za 1 kg. 1/2 l 8° piva stálo nyní místo 2 K 2,20 K.

Rozhlasová reportáž

19. října od 17 do 17,30 vysílal rozhlas brněnský a ostravský reportáž z Morkovic pod názvem: „Já jsem z kraje košíkářů“. Účinkovali: odborný učitel Josef Přikryl, starý košíkář Inocenc Skřítek a mladá košíkářka Alžběta Foltýnová. Reportérem byl tajemník Živan Odsedálek, hlasatelem herec Píč, účinkovalo také Moravské pěvecké kvarteto (zpívalo „Košíkářovu ruku“) a orchestr. Text relace je uložen v archivu místního musea. Vysíláno bylo ze studia v Brně.



vjezdy do panského dvora

Nesmí se topit

V říjnu bylo zakázáno topit v úřadech, školách, obchodech, hostincích a podobných místnostech. Koncem října byl zákaz odvolán, neboť v této době napadlo na několik dní dosti sněhu a při mžení stromy tak zledovatěly, až se lámaly.

A zase němčina

V říjnu bylo nařízeno ve školách používat německo-českých papírů a vyhlášek, když už před tím byla zavedena německo-česká razítka a nápisy. Stále se prováděly revise školních a obecních knihoven, knihy autorů britských a francouzských musely se vyloučit.

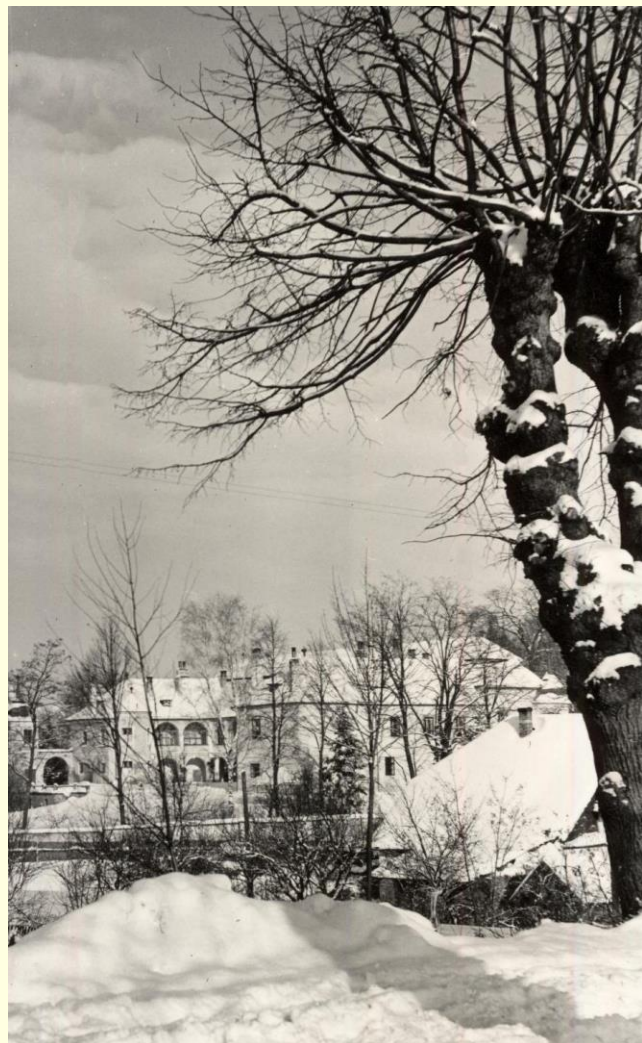


vlevo Zápařkův mlýn, vpravo křižovatka Nádražní a Křížné)

Árijský původ

Do konce října museli učitelé a úředníci předložit doklady o árijském původu. Stačilo mít manželku židovského původu a zaměstnanec byl ze služeb propuštěn. V téže době bylo také zakázáno ve školách užívat židovských spisů a děl uměleckých. Nebylo-li by možno se při vyučování vyhnout jménu Žida, bylo nutno tak učinit zdrženlivě a osvětlit hned také negativní stránky židovské povahy. „Protektor“ zakázal ve školách zadávat úkoly na téma „Kdo byl největší Čech“.

Až na vypsany už konec října byl jinak podzim dosti teplý a suchý.



Zvětšení Moravy

1. listopadu byla Morava rozšířena o 42 obcí z české země.

Dodávky

V listopadu museli Morkovice dodat 17 vagónů obilí a 260 q zemáků, 7 krav a 6 vepřů.



p. Kočíř ve svém skleníku; kamna a pec v domě č. 42, majitelka rolnice Petronila Suchomelová, 21.2.1940

Tresty

11. listopadu bylo místní obchodníci Boženě Talské vzato zboží i přes to, že se rozvedla se svým manželem, považovaným za Žida. Současně byl na 5 dní uvězněn pro nějaký obhospodařovací přestupek místní řezník Theodor Kohn.

Zábor kroniky

14. listopadu musela být okresnímu úřadu odevzdána tato kronika, jak se už o tom zmiňuji dříve.



dům na ul. Krátká č. 67 a k němu patřící poslední stodola s doškovou střechou v Morkovicích

Hon

Hon se v tomto roce nekonal pro špatný stav zvěře, čemuž už mohly nasvědčovat dosavadní záznamy o letošním chladném a vlhkém roku.

Rekvisice jablek

16. listopadu byla zde pro německé vojsko rekvírována jablka.

Sbírka Nár. pomoci

17. listopadu byla vykonána sbírka Národní pomoci, která vynesla 2 756 K.

Obecní majetek

Koncem roku měl obecní majetek (kromě školy, jež sama o sobě stála 2 000 000 K) cenu 1 243 844 K, vynášel ročně 33 563 K, obecního dluhu bylo 2 100 000 K. Jedná se ovšem o cenu nemovitostí.

Proti maslinkám

16. prosince byly rolníkům zaplombovány maslinky, takže tlučení másla bylo zakázáno.

Mrazy

15. prosince začalo dobře mrznout. Teploty: 15/12 –13°C, 16/12 –14°C, 17/12 –16°C.



Obecní rozhlas

V prosinci odložil místní strážník buben a pořídil si rozhlasové zařízení zatím o jednom silném tlampači, který umístil na střeše kronikářova domu č. 212 na Masarykově náměstí. Tlampačem bylo ovšem nutno během hlášení několikrát otočit na různé směry. Jednalo se o soukromý majetek

strážníkův, takže rozhlas dosud nebyl obecní, naopak, obec musela ještě strážníkovi za užívání rozhlasu platit.

Výstava knih

Ve dnech 19. – 22. prosince uspořádaly knihovnička, osvětová komise a lidová škola zemědělská v zasedací síni obecního zastupitelstva, jež byla tenkrát umístěna v přízemí bývalé školy pod kostelem, výstavu knih, obeslanou řadou nakladatelství. Můžeme tuto výstavu knih považovat v Morkovicích za první, nehledíme-li k jedné výstavce, konané před léty dělnickým knihkupectvím Svěceného z Prahy, která byla vlastně stranická (pořádána v roce 1931 sociálními demokraty).

Změna kronikáře

S koncem roku 1940 vzdal se Josef Přikryl funkce kronikáře. Jeho nástupcem zvolilo obecní zastupitelstvo učitele Karla Slezáka, morkovského rodáka.



učitel K. Slezák a kaplan P. Josef Šigut

Hospodářské poměry

Hospodářské poměry roku 1940 byly charakterizovány znaky doby válečné: přibýváním peněz a ubýváním hmotných statků. Lidé zadlužení začínali přicházet na své.

Stavební ruch

Vyhlídka, že případné dluhy bude možno při válečném znehodnocování měny snadno zaplatit, podnítila v tomto roce čilejší stavební ruch. Bylo postaveno osm nových domů. Stavěli: č. 500 Petr Tesař, č. 501 Josef Navrátil, č. 502 Eliška Molčíková, č. 503 Marie Churá, č. 504 František Churý, č. 505 Isidor Šebestík, č. 506 Alois Hrubý a č. 510 Jan Hubeňák. Poslední číslo vzniklo tím, že stolař Jan Hubeňák koupil od košíkářského družstva, jehož majetkem bylo číslo 29 na Hlavním náměstí (Masarykově), budovu mízárny na místě dřívější stodoly a přestavěl ji. Se stavbou čísel 507, 508 a 509 dosud nezapočato.



Obecní přirážky

Přirážka 200% na daň domovní a 350% na ostatní.

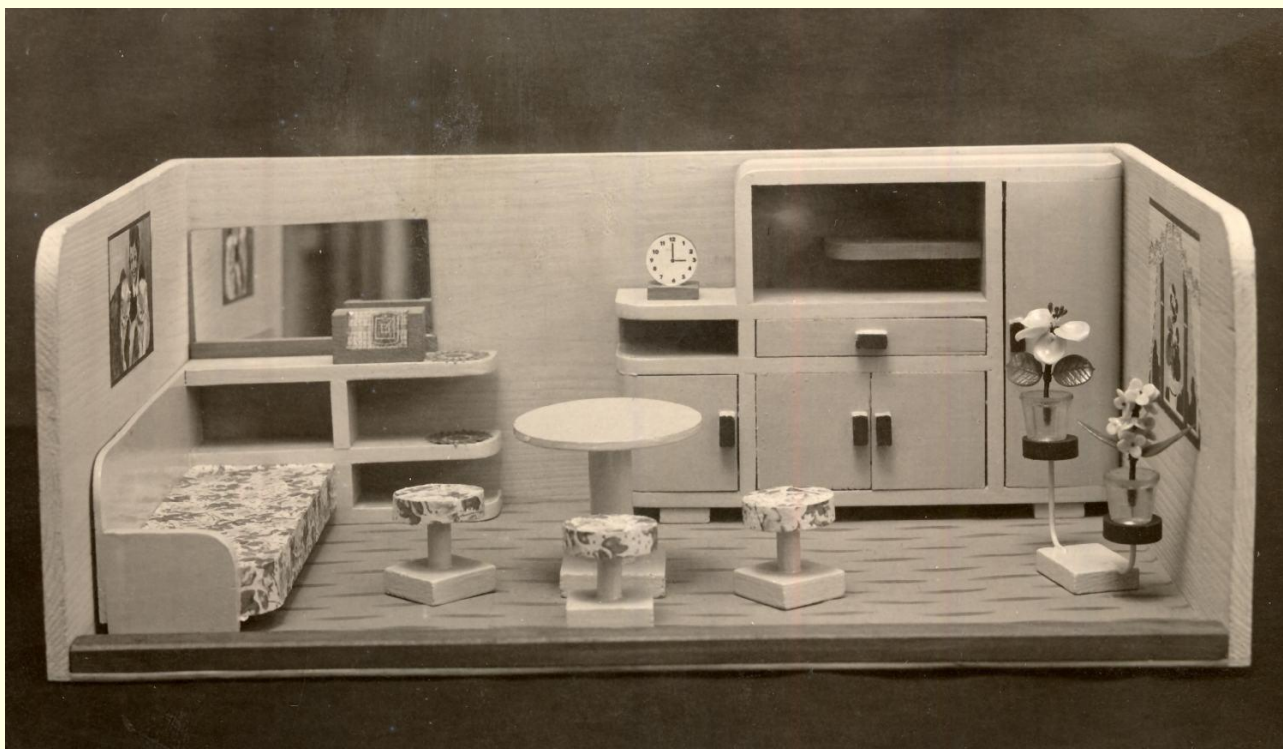
Sňatky a porody

Sňatků řk. 16, čsl. 7, bez vyznání 4, celkem 27.

Narozených řk. 29, čsl. 8, bez vyzn. 0, celkem 37.

Úmrtí

Počet úmrtí 33, z toho 17 mužů a 16 žen.



výroba hraček firmy Ladislav Bia zavedená v roce 1940



II.A měšťanky, červen 1940, učitelé: Fr. Trávníček, K. Slezák, Kubiček, Zdráhalová, Mil. Koldová, Fr. Nakládal, Svoboda, J. Příkryl, farář P. Rozehnal, J. Neužil, L. Hanková, Josef Brázdil



III.B měšťanky, červen 1940



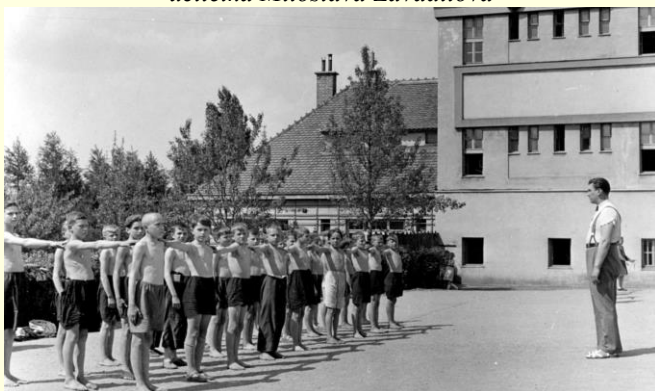
IV. třída měšťanky, červen 1940



*1940,žačky IV.A a B obecné školy v hodině tělocviku,
učitelka Miloslava Zavadilová*



*1940,žáci IV.A i B obecné školy připravují otop pro školu,
učitel Bř. Klusal*



1940,žáci IV.A a B obecné školy v tělocviku, učitel Bř. Klusal



studna za panskou sýpkou



žáci obecné školy při práci na stavbě silnice přes Náměstí



divadelní představení Perly panny Serafinky, sehrál Sokol Morkovice